

ODŮVODNĚNÍ

k návrhu vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady

Ministerstvo životního prostředí

2020

ODŮVODNĚNÍ

I. OBECNÁ ČÁST

A Vysvětlení nezbytnosti právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů

Navrhovaná právní úprava je nyní obsažena v řadě samostatných prováděcích předpisů. Jedná se o následující vyhlášky ve svých platných zněních:

- 294/2005 Sb., Vyhláška o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady;
- 321/2014 Sb., Vyhláška o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů;
- 341/2008 Sb., Vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady);
- 374/2008 Sb., Vyhláška o přepravě odpadů a o změně vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů;
- 383/2001 Sb., Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady;
- 384/2001 Sb., Vyhláška o nakládání s polychlorovanými bifenyly, polychlorovanými terfenyly, monometyltetrachlorodifenylmetanem, monometyldichlordifenylmetanem, monometyldibromdifenylmetanem a veškerými směsmi obsahujícími kteroukoliv z těchto látek v koncentraci větší než 60 mg/kg (o nakládání s PCB);
- 437/2016 Sb., Vyhláška o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).

S ohledem na nový zákon o odpadech, který je jako vládní návrh zákona nyní projednáván v Poslanecké sněmovně ČR (návrh byl vrácen Senátem ČR s pozměňovacími návrhy), je třeba vydat nové prováděcí právní předpisy.

V rámci zpřehlednění právní úpravy a odstranění její roztříštěnosti do mnoha prováděcích právních předpisů je navrhováno sloučit stávající vyhlášky do jediné, která je rozdělená do jednotlivých částí, hlav a dílů podle tematických okruhů.

Vyhláška zajišťuje implementaci většího množství unijních předpisů, konkrétně šesti směrnic a tří nařízení (viz níže část C).

B Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Zákonné zmocnění k vydání navrhované vyhlášky je obsaženo v ustanoveních § 15 odst. 5, § 17 odst. 4, § 18 odst. 6, § 19 odst. 2a 5, § 20 odst. 6, § 22 odst. 7, § 30 odst. 1, § 31 odst. 1 písm. b) a odst. 4, § 33 odst. 1, § 34 odst. 1 písm. b) a odst. 7, § 35 odst. 3, § 36 odst. 1 písm. b) a odst. 5 písm. b), § 37 odst. 1 písm. c) a odst. 6, § 40 odst. 5, § 41 odst. 3 písm. f) a odst. 6, § 46 odst. 2 písm. c), § 48 odst. 3, § 59 odst. 7, § 63 odst. 2, 4 a 6, § 64 odst. 6, § 66 odst. 1 písm. a) a odst. 4, § 67 odst. 1 písm. b) a odst. 3, § 68 odst. 3, 5 a 6, § 69 odst. 2, odst. 3 písm. i) a m) a odst. 4, § 71 odst. 2 a 4, § 78 odst. 7, § 79 odst. 6, § 81 odst. 4, § 82 odst. 7, § 83 odst. 4, § 84 odst. 2, § 85, § 86 odst. 4, § 89 odst. 5 § 90 odst. 5, § 91 odst. 3, § 92 odst. 3 písm. a), § 95 odst. 3 a 7, § 96 odst. 7, § 106 odst. 2, § 162 odst. 6 vládního návrhu zákona o odpadech.

Ministerstvo životního prostředí je podle těchto ustanovení zmocněno stanovit vyhláškou požadavky na zařízení určená pro nakládání s odpady a jejich provoz, podrobnosti předávání údajů o odpadech v rámci školního sběru, technické podmínky soustřeďování odpadu, podrobnosti pro využívání odpadů k zasypávání, podmínky, při jejichž splnění může být odpad vznikající při úpravě odděleně soustřeďovaných komunálních odpadů předáván k energetickému využití a k odstranění, podrobnosti ukládání odpadů na skládky, podrobnosti přepravy odpadů a přeshraniční přepravy odpadů, požadavky na údaje o odpadu - základní popis odpadu, vedení průběžné evidence a ohlašování; podrobnosti nakládání s komunálními odpady, s nebezpečnými odpady, s vybranými kovovými odpady, s vybouranými materiály při odstraňování stavby, provádění stavby nebo údržbě stavby; s biologicky rozložitelnými odpady, dále podrobnosti komunitního kompostování, nakládání s kaly a podrobnosti nakládání s polychlorované bifenyly, s odpadní rtutí, s odpadními oleji, s léčivy z domácností a podrobnosti ekonomických nástrojů.

Navrhovaná právní úprava plně odpovídá uvedeným zákonným zmocněním a je v každém jednotlivém případě v mezích daného zákonného zmocnění. Navrhovaná vyhláška je plně v souladu i s vládním návrhem zákona o odpadech jako celkem.

C Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Vládním návrhem zákona o odpadech ve spojení s navrhovanou vyhláškou je pro oblast týkající se navržené vyhlášky zajištěna úplná transpozice těchto evropských předpisů (popřípadě adaptace na ně):

- Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství, ve znění směrnice Rady 91/692/EHS, nařízení Rady 807/2003/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady 219/2009/ES a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/853;
- Směrnice Rady 87/217/EHS ze dne 19. března 1987 o předcházení a snižování znečištění životního prostředí azbestem, ve znění směrnice Rady 91/692/EHS, nařízení Rady 807/2003/ES a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/853;
- Směrnice Rady 96/59/ES ze dne 16. září 1996 o odstraňování polychlorovaných bifenyly a polychlorovaných terfenylů (PCB/PCT), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady 596/2009/ES;

- Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady 1882/2003/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady 1137/2008/ES, směrnice Rady 2011/97/EU a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, ve znění nařízení Komise 1357/2014/EU, směrnice Komise 2015/1127/EU, nařízení Rady (EU) 2017/997 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů, v platném znění;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 ze dne 17. května 2017 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách.

Návrh vyhlášky je tak plně v souladu s předpisy Evropské unie.

D Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

S ohledem na návrh nového zákona o odpadech, který je jako vládní návrh zákona nyní projednáván v Poslanecké sněmovně ČR (návrh byl vrácen Senátem ČR s pozměňovacími návrhy), je třeba vydat nové prováděcí právní předpisy. Navrhovaná vyhláška je jedním z nich.

Navrhovaná právní úprava vychází ze stávající právní úpravy a z části ji plně přebírá. V rámci revize právní úpravy byla stávající prováděcí právní úprava adaptována na novou zákonnou právní úpravu, zejména pokud jde o novou terminologii, instituty, povinnosti atd. Tato vyhláška přináší i některé novinky oproti stávající právní úpravě, např. změnu podmínek u stanovování ekotoxicity pro účely zasypávání (využívání odpadů na povrchu terénu), změnu požadavků na limity obsahu škodlivin v odpadech využívaných k zasypávání, změnu podmínek využití strusky ze spalování ostatních odpadů k zasypávání.

E Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Předpokládají se dopady na podnikatelské prostředí, konkrétně jde o navýšení nákladů u zasypávání a na stanovení škodlivin v sušině odpadů. Současně se však předpokládá snížení nákladů na skládkách a ve stavebnictví využitím škváry ze spalování odpadů.

Pokud jde o dopady na veřejné rozpočty, předpokládá se snížení nákladů na ukládání odpadu na skládky a nákup primárních surovin využitím škváry ze spalování.

Upravovaná oblast se nemůže nikterak zasáhnout sociální skupiny včetně specifických skupin obyvatel.

Pozitivní budou dopady na životní prostředí. Ochrana životního prostředí bude primárně posílena tím, že podrobnější a přehlednější právní úprava zajistí lepší kontrolu dodržování veškerých povinností při nakládání s odpady a lepší vymahatelnost práva. Dále je posilována ochrana fauny tím, že se navrhovanou právní úpravou zamezuje provádění některých testů na rybách a nahrazení. V neposlední řadě se nahradí některé primární suroviny škvárou ze spalování, což je žádoucí postup vyplývající z hierarchie nakládání s odpady.

Podrobnější zhodnocení jednotlivých dopadů je samostatnou částí tohoto materiálu (RIA).

F Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

Lze proto konstatovat, že tato právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace.

Z hlediska principů rovnosti žen a mužů je návrh právních opatření neutrální, neboť navrhovaná regulace nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost žen a mužů a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

G Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na ochranu soukromí a osobních údajů. Rozsah údajů odpovídá údajům evidovaným a ohlašovaným již podle stávající právní úpravy. Právní úprava reflektuje veškeré aktuální zásady GDPR.

H Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádná korupční rizika.

I Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

§ 1

Vyhláška zejména upřesňuje některé povinnosti zákona o odpadech a zajišťuje tak povinnosti vyplývající z evropských předpisů a spočívající v povinnosti zajistit ochranu životního prostředí a lidského zdraví při nakládání s odpady.

Oproti předchozí právní úpravě vyhláška zahrnuje oblasti, které byly dříve upraveny řadou samostatných prováděcích předpisů. K novému zákonu o odpadech bude samostatně vydána pouze vyhláška, kterou se stanoví katalog odpadů a upravuje hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, a dále budou postupně vydávány samostatné vyhlášky, které budou stanovovat doplňující kritéria pro vedlejší produkty a přechod z odpadového režimu. Kromě uvedených oblastí upravuje tato vyhláška všechny podrobnosti, které mají být k novému zákonu o odpadech stanoveny na úrovni prováděcích předpisů.

§ 2 (Základní pojmy)

Většinu pojmů, které byly dříve vymezeny v prováděcích právních předpisech, nově definoval přímo zákon o odpadech. Na úrovni vyhlášky tak zůstávají pouze ty pojmy, které do zákona o odpadech nebyly přeneseny.

Nově není vůbec definováno dočasné uložení upravených kalů. Časové omezení pro dočasné uložení v rámci zařízení na použití upravených kalů vyplývá z obecného omezení doby uložení odpadu v zařízení určeném pro nakládání s odpady v § 31 odst. 5. zákona (v případě, že se nejedná o sklad odpadů). Oproti doposud platné vyhlášce č. 437/2016 Sb. je doba dočasného uložení o měsíc delší.

Nově vyhláška definuje pojem zakládka. Důvodem uvedení pojmu zakládka v základních pojmech definovaných vyhláškou je, že se jedná o základní technologický pojem pro stanovení správného postupu zpracování rostlinných zbytků – kompostování. Zakládka je definována jako směs bioodpadů nebo rostlinných zbytků z údržby zeleně, zahrad a domácností a dalších složek, založených podle stanovené skladby (receptury) ve stejném termínu do jedné či více hromad tak, aby byl zajištěn aerobní proces. Tato definice je v tomto významu pro danou oblast používána dlouhodobě a je uvedena také v Metodickém návodu o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady podle stávajících právních předpisů.

V definici jsou stanoveny základní požadavky, které je nutno dodržet, aby kompostovací proces probíhal správně.

Konkrétně je třeba dodržet tato pravidla:

a) Je třeba dodržet správnou skladbu odpadů (rostlinných zbytků) tak, aby tato skladba splňovala kvalitativní parametry zajišťující správný průběh kompostovacího procesu (poměr C:N, vlhkost, provzdušnění, tvar zakládky odpovídající technologickému postupu).

b) Zakládka musí být založena ve stejném termínu, a to z toho důvodu, že součástí zakládky jsou biologicky rozložitelné materiály s různou vlhkostí. U materiálů, které mají množství sušiny menší než 40 %, dochází k rychlému rozkladu a pokud nejsou zpracovány do zakládky, dochází tímto k jejich znehodnocení. To má za následek, že následný technologický proces kompostování neprobíhá správně, protože nejsou splněny požadavky na kvalitativní složení zakládky. Procesy, které probíhají při kompostování, jsou ovlivnitelné pouze v případě, že je zakládka sestavena v jednom termínu (doba v rozsahu max. 1 týdne). V případě, že by tomu tak nebylo, každá část zakládky by byla v jiné fázi kompostovacího procesu. Mohlo by tak dojít k situaci, kdy by provedení technologického opatření (např. zavlažování, překopávka) mohlo vést v části zakládky, kde by byly jiné podmínky, k problémům (např. vysoká vlhkost, nedostatek kyslíku...). Na sestavení zakládky (tj. zpracování biologicky rozložitelného materiálu v jednom termínu) se dále váže sledování parametrů, které ukazují průběh kompostovacího procesu, na které následně navazuje stanovení potřeby překopávek a zavlažování kompostu, případně dalších technologických opatření.

Zakládka je také základní jednotkou, ke které se vede evidence o složení kompostovaných materiálů, dále o zjištěných parametrech kompostovacího procesu (teplota, vlhkost), následně provedených opatřeních (překopávka, zavlažení) a o délce kompostovacího procesu a kvalitě výstupu – kompostu.

Dodržení výše uvedených podmínek je zárukou zajištění správného průběhu kompostovacího procesu za aerobních podmínek, proto byla definice pojmu zakládky uvedena v části „základní pojmy“, aby byla sjednocen obsah tohoto termínu jak při nakládání s biodepadly a rostlinnými zbytky v praxi, tak i při povolovací činnosti.

Pojmem odpady vzniklémi při spalování nebezpečných odpadů je transponován pojem zbytek ze směrnice o průmyslových emisích.

§ 3 (Požadavky na zařízení určená pro nakládání s odpady a jejich provoz) a přílohy č. 1 a 2

Oproti dosavadní právní úpravě již nadále nebude provozní deník zařízení vymezen pouze jako součást požadavků na provozní řád. Povinnost vést provozní deník vyplývá přímo ze zákona o odpadech a tato vyhláška stanovuje jeho obsah. Požadavky na samotný obsah provozního deníku a provozního řádu se oproti současné úpravě výrazným způsobem nemění. S ohledem na jeho specifický a komplexní obsah je v případě provozního řádu ale i provozního deníku skládky odkázáno na použití technické normy. Technická norma kromě samotného obsahu nastavuje rovněž povinnosti související s projednáváním provozního řádu. Taková povinnost nevyplývá z právních předpisů. Nedodržení takového postupu není v rozporu s touto vyhláškou, nicméně správné nastavení, které bude odpovídat požadavkům schvalujícího krajského úřadu, takový postup fakticky vyžaduje.

§ 4 (Školní sběr) a příloha č. 3

Ustanovení v návaznosti na povinnost podle zákona o odpadech nastavuje formulář pro ohlášení hmotnosti převzatých druhů odpadů a zařízeních určených pro nakládání s odpady, kterým byly převzaty odpady převzaté v rámci školního sběru předány.

Zákon ani vyhláška nekladou zvláštní požadavky na formu tohoto předání. Vyhláška pouze uvádí, že tyto informace mají mít písemnou podobu. To znamená, že škola splní svou povinnost tak, že vyplní formulář uvedený v příloze č. 3 a předá jej v elektronické nebo listinné podobě - tuto povinnost lze splnit i prostřednictvím emailu, nicméně v případě kontroly musí být škola schopna prokázat, že informace předala.

Formulář se vyplňuje stejným způsobem jako roční hlášení o nakládání s odpady. Ve formuláři tak bude v jednom řádku celkové množství převzatých odpadů daného katalogového čísla a pak jeden řádek za každé zařízení, do kterého bylo jednotlivé katalogové číslo předáno.

§ 5 (Technické podmínky soustředování odpadu)

Ustanovení v mnoha ohledech přebírá dosavadní podmínky pro shromažďování, skladování a v podstatě i soustředování odpadu. Z definice v zákoně je nyní jednoznačné, že soustředování je obecný pojem, vymezené technické podmínky se tak vztahují k jakémukoliv umístění odpadu.

Technické podmínky směřují k tomu, aby byl soustředovací prostředek volen tak, aby dostatečně ochránil okolní prostředí před vlivem soustředovaných odpadů. Kvůli této funkci musí být odolný proti specifickým vlastnostem odpadu tak, aby nemohlo dojít k jeho porušení samotným chemickým působením soustředovaných odpadů. Samotné vlastnosti soustředovacího prostředku musí být vhodně doplněny tak, aby bylo skutečně zamezeno jakémukoliv vlivu na okolní prostředí, zejména pokud jde o únik odpadů.

Oproti dosavadní právní úpravě chybí ustanovení, podle kterého musí soustředovací prostředek splňovat rovněž požadavky zvláštních právních předpisů upravujících přepravu nebezpečných věcí a zboží - zejména ADR. Tyto požadavky musí totiž splňovat, aniž by to bylo ve vyhlášce stanoveno, takové ustanovení na úrovni vyhlášky je tedy nadbytečné. Rovněž byla vypuštěna možnost uvádět jméno osoby odpovědné za daný soustředovací prostředek. Taková možnost je i nadále, nicméně není nezbytné, aby byla součástí právního předpisu.

Z označení soustředovacího prostředku (případně místa, kde jsou odpady umístěny) musí jednoznačně vyplývat, o jaký druh odpadu se jedná, případně pro jaký druh odpadu je určen, tak aby bylo dodrženo oddělené soustředování a aby byla umožněna jeho kontrola. Pro označení nebezpečných odpadů jsou stanoveny podrobnější podmínky v § 39.

Z dosavadní vyhlášky text zachovává rovněž podrobnější vymezení toho, co je možné zahrnout pod místo vzniku v případě sedimentů z vodních toků a nádrží. Odpady totiž mohou vznikat v celé délce toku, z praktických důvodů však mohou být shromažďovány i velmi daleko od místa skutečného vytěžení. Text vyhlášky tak jednoznačně vymezuje, že v případě soustředování kdekoliv na pozemcích koryta stejného vodního toku, vodní nádrže nebo vodní plochy, kde byly vytěženy, nebo na pozemcích s těmito pozemky bezprostředně sousedících se stále jedná o shromažďování odpadu.

§ 6 (Zasypávání) a přílohy č. 4 a 5

V návaznosti na zákon a nově zavedenou definici na evropské úrovni se využívání odpadů na povrchu terénu nově označuje jako zasypávání. Pod pojem zasypávání spadá i rekultivace skládek. Nicméně požadavky na rekultivaci skládek mají svojí zvláštní právní úpravu, která se použije podle zásady speciality. Nicméně pro vrchní rekultivační vrstvu i zvláštní ustanovení pro rekultivaci skládky odkazují na použití kritérií pro zasypávání vymezených v tomto ustanovení.

Stejně jako dosavadní vyhláška vymezuje tato vyhláška některé odpady, které nemohou být na povrchu terénu využívány - jedná se o odpady uvedené v bodech A a B přílohy č. 4. Toto omezení odpovídá dosavadní právní úpravě v § 12 a příloze č. 5 vyhlášky č. 294/2005 Sb. Dosavadní výčet je rozšířen o odpady na bázi sádry, kovů, plastu, textilu, odpady kompozitních obalů, pryže, asfaltu, skla, papíru a dřeva. Tyto odpady nebyly nikdy vhodné k využívání na povrchu terénu, nicméně dosavadní vyhláška tyto odpady výslovně neuváděla.

Oproti dosavadní právní úpravě jsou nově nastaveny požadavky na obsah škodlivin ve využívaných odpadech. Dosavadní nastavení limitů pro obsah škodlivin v sušině odpadu (zejména přísné nastavení limitu pro arsen) velmi ztěžuje využívání některých odpadů.

Tabulka č. 1 sice zachovává ve sloupci I dosavadní limity pro obsah škodlivin v sušině odpadu., ale pouze pro odpady, které budou využívány v místech určených k bydlení, rekreaci a na sportovních a dětských hřištích a v ochranných pásmech vodních zdrojů II. stupně.

Tento přísný limit je důležitý zejména s ohledem na lidské zdraví. Pro ostatní místa je dostačující, pokud obsah škodlivin ve využívaných odpadech ve svrchním metru splní limity podle sloupce II. Tato vyhláška vyžaduje splnění limitů na obsah škodlivin v sušině odpadu podle sloupce I tabulky č. 1 ještě v případě, že je odpad využíván pod úrovní hladiny podzemní vody, a to bez ohledu na to, v jaké vzdálenosti od finálního povrchu terénu. Důvodem je, že v takovém místě je odpad podroben neustálému vlivu vody a provedená výluhová zkouška proto není dostatečná pro ověření, že v takovém místě nedojde k výraznějšímu uvolnění škodliviny do podzemních vod.

S ohledem na to, že stávající přísné podmínky byly rozvolněny, není nezbytné zachovávat samostatné podmínky pro sedimenty vytěžené z vodních toků a nádrží. Nové limity totiž umožňují jejich využívání ve stejném rozsahu jako dosavadní požadavky. Ze stejného důvodu není nezbytné zachovávat ani možnost překročení stanovených limitů.

Limity zohledňují nejistotu metody analýzy a odběru vzorku, výsledek rozboru se tedy přímo porovnává s limitní hodnotou uvedenou v příloze. To platí pro všechny limity používané v této vyhlášce.

Kromě změny v limitech pro obsah škodlivin dochází ke změně rovněž u stanovování ekotoxicity. Stávající nastavení podmínek umožňuje provádět zkoušení ekotoxicity pro účely využívání odpadů na povrchu terénu zkouškou, která zahrnuje testování odpadu na rybách *Poecilia reticulata*, nebo *Brachydanio rerio*. S ohledem na skutečnost, že dosavadní právní úprava umožňuje použití alternativní metody nevyužívající obratlovce, je umožnění způsobu zkoušení zahrnujícího ryby *Poecilia reticulata*, nebo *Brachydanio rerio* v rozporu s čl. 4 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely a čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy na ochranu obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely.

Zkoušku proto bude nově možné provádět pouze na mikroorganismech, řasách a semenech rostlin jako zkušebních organismech, nikoli na obratlovcích.

Předkládaný návrh vychází z výzkumu CeHO z let 2005 – 2011, kde je zdůvodněna potřeba doplnění akvatických testů testy terestrickými a vypuštění organismu zástupujícího obratlovce (ryby) a organismu zástupujícího kulturní rostliny hořčice bílé (*Sinapis alba*).

U testů s rybami *Poecilia reticulata* či *Brachydanio rerio* se dlouhodobě řeší chov ryb k předmětným zkouškám. V ČR standardizace rybích jedinců není zaručena, což ovlivňuje výsledky testů. Problémy se stanovením ekotoxicity s rybami jsou jednak v tom, že je nezbytné připravovat velké objemy výluhu, jednak samotná úprava výluhu před provedením zkoušky může zásadně změnit jeho vlastnosti. Nasycení výluhu kyslíkem před zahájením zkoušky může vést k eliminaci některých látek oxidací.

Test s hořčicí nemá oporu v technické normě a výsledky testů mnohdy nevykazovaly relevantní výsledky. Tato zkouška nemá pro potřeby nastavené právní úpravy požadovanou vypovídací hodnotu. Test se semeny hořčice je metodika uvedená ve Věstníku MŽP, která je užívaná pouze v ČR, tzn. není mezinárodně uznávaná a standardizovaná.

Nahrazení zkoušky s rybami testem s bioluminiscenčními bakteriemi je v souladu s celosvětovým trendem omezování používání obratlovců k jakýmkoliv testům. Test pro bioluminiscenci je ve světě rozšířen a jeho citlivost je prokázána mnoha světovými studiemi, mnoho států jej má zařazeno do svých právních předpisů (např. Německo, Francie, Španělsko, Itálie). Test je navíc doporučen v technické zprávě CEN pro využití odpadů (CEN/TR 16110 Charakterization of waste - Guidance on the use of ecotoxicity test applied to waste.), stejně jako kontaktní test s vyššími rostlinami.

Oproti dosavadní zkoušce podle tabulky č. 10.4 v příloze č. 10 vyhlášky č. 294/2005 Sb. jsou nastaveny mírnější limity. Jejich nastavení vychází z praktických zkušeností laboratoří. Cílem nastavení nových limitů bylo, aby množství odpadů, které budou hodnoceny jako nevhodné k využití na povrchu terénu, přibližně odpovídalo dosavadnímu testování podle tabulky č. 10.2.

Z dosavadní právní úpravy zůstává zachována povinnost provést analýzu rizika v případě, že je v jedné lokalitě využito více než 1000 tun odpadu.

§ 7 (Podmínky využití strusky ze spalování ostatních odpadů k zasypávání) a příloha č. 6

Zcela nový přístup zavádí vyhláška v případě strusky ze spalování ostatních odpadů. Podle dosavadní právní úpravy nebylo možné jakýmkoliv způsobem tyto odpady využívat. V řadě členských států je nicméně možné tyto odpady využívat v rámci některých vrstev při výstavbě pozemních komunikací. Protože při tomto způsobu využívání nedochází dlouhodobě k problémům s ohrožením životního prostředí nebo lidského zdraví, byla s ohledem na princip oběhového hospodářství tato koncepce převzata i do této vyhlášky. Navrhovaná pravidla pro využití těchto odpadů byla převzata ze zahraniční právní úpravy a adaptována na české podmínky.

Dodržování stanovených omezení pro využití strusky je zásadní pro zachování standardů ochrany životního prostředí a lidského zdraví, a to ve spojení s přílohou č. 6. Obecná úprava pro zasypávání stanovená v § 6 se v případě strusky nepoužije.

V případě těchto odpadů jsou nastaveny i doplňující požadavky na provádění vzorkování.

§ 8 (Energetické využívání odpadů) a příloha č. 7 bod 1

Zákon v návaznosti na směrnici o odpadech omezuje možnost energeticky využívat odděleně soustředěvané recyklovatelné složky komunálního odpadu. Podle požadavků směrnice mohou být energeticky využívány pouze výměty vznikající při dotřídění těchto odpadů, a to pouze pokud je to v souladu s hierarchií odpadového hospodářství (tzn. pouze v případě, že již nejsou jakýmkoliv způsobem recyklovatelné). Posuzovat recyklovatelnost výmětu z dotřídění je velmi složité. Fakticky je to možné pouze na základě výzkumu složení jednotlivých odděleně soustředěvaných složek komunálního odpadu a porovnání s aktuálními možnostmi recyklace obsažených odpadů. Ministerstvo životního prostředí počítá s tím, že takové studie bude provádět a pravidelně aktualizovat. Tyto studie budou nastaveny tak, aby stanovily, jaký je běžný podíl v dané době nerecyklovatelných odpadů ve vytríděných složkách komunálních odpadů. Tento podíl pak bude nastaven jako maximální množství z vytríděných odpadů, které mohou být po dotřídění předány k energetickému využití.

V současné době není taková studie k dispozici. V textu vyhlášky jsou proto nastaveny podíly, které jsou v České republice v současné době běžné. Pro plasty a papír je úroveň nastavena na 30 %. Uvedená hodnota u všech materiálů představuje celkový výmět. Včetně součástí, které by ani neměly být součástí soustředěného odpadu, protože se jedná o jiný materiál. Pokud však nejsou energeticky využitelné a budou ukládány na skládku, tak se nezapočítávají do celkového procenta výmětu, který může být předán k energetickému využití.

§ 9 (Omezení odstraňování odpadů) a příloha č. 7 bod 2

Omezení odstraňování odděleně soustředěvaných odpadů v tomto ustanovení vychází ze stejného ustanovení rámcové směrnice jako omezení energetického využívání.

Zásadní omezení je stanoveno přímo v zákoně, a to limitem výhřevnosti - takové odpady jsou energeticky využitelné.

Na skládku by prakticky měly být ukládány pouze výměty, které nejsou cílovým materiálem a byly špatně soustředěvány ve sběrných nádobách pro odpady konkrétního materiálu, případně velmi malé množství znečištěného cílového materiálu.

§ 10 (Technické požadavky na skládky)

Základní technické požadavky na skládky vychází ze směrnice o skládkách odpadů. V českém prostředí jsou všechny nezbytné technické požadavky na provoz skládek vymezeny v technických normách, které jsou pro provozovatele skládek závazné.

Vyhláška nově vymezuje konstrukční prvky skládky. Zákon v § 37 odst. 3 mimo jiné stanoví, že všechny movité věci uložené na skládku v rámci první fáze jejího provozu jsou odpadem, pouze s výjimkou konstrukčních prvků skládky. Konstrukční prvky skládky jsou v současné době vymezeny pouze v technické normě. Jedná se o prvky, které jsou na prvním místě

tvořeny primárními materiály nebo kvalitními recykláty. Nově jsou tedy konstrukční prvky vymezeny přímo ve vyhlášce.

Zároveň je v současné praxi běžné, že vymezené konstrukční prvky jsou většinou budovány v rámci druhé fáze provozu skládky, jejíž provoz probíhá na většině skládek současně s první fází. Nově by tak mělo být naprosto zřejmé, že i v případě budování vymezených konstrukčních prvků v rámci povolení první fáze provozu skládky, nepodléhají použité materiály zpoplatnění za ukládání odpadů na skládky a nejedná se o odpady.

§ 11 až § 13 (Podmínky ukládání odpadů na skládku) a přílohy č. 8, 9, 10 a 11.

Požadavek na úpravu odpadů před jejich uložením na skládku je již velmi starý požadavek vycházející ze směrnice o skládkách odpadů. V současné době tuto povinnost řada původců odpadu a provozovatelů skládek obchází. Důvodem je finanční náročnost úpravy odpad, což však z hlediska práva není legitimní důvod. Jedinými případy, kdy nemusí být podle zákona úprava provedena, je inertní odpad, u kterého je úprava technicky neproveditelná a odpad, u něhož neexistuje způsob úpravy, který by umožnil snížit nebo odstranit nebezpečné vlastnosti nebo alespoň objem.

Vyhláška, jak je v návaznosti na zákon formulována, striktně požaduje v případě nebezpečných odpadů odstranění nebezpečných vlastností. Jedinou situací, kdy tyto nemusí být odstraněny, jsou případy, kdy to není možné. I v případě jakýchkoliv ostatních odpadů musí být provedena úprava, která povede ke snížení negativních vlivů odpadu na životní prostředí. Pokud existuje způsob úpravy, který takové snížení umí zajistit, musí být před uložením odpadu tento způsob úpravy proveden. Vždy pokud je to možné, musí být provedena rovněž úprava, která sníží objem ukládaného odpadu.

Pokud provádí úpravu až provozovatel skládky, musí takovou úpravu provést v rámci samostatného zařízení, které může být provozováno v areálu skládky. V současné době jsou takto provozovány například zařízení na stabilizaci biologicky rozložitelné skládky. Takovéto zařízení musí mít samostatné identifikační číslo zařízení odlišné od první i druhé fáze provozu skládky. Zároveň je třeba zdůraznit, že podle zákona musí jít přednostně vhodný biologicky rozložitelný odpad do zařízení určeného pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Pro upravený odpad musí provozovatel zařízení na úpravu zpracovat základní popis odpadu, i když jej předává k uložení na jím provozovanou skládku.

Pokud není možné provést úpravu v souladu požadavky zákona a vyhlášky, musí být důvod, proč nebylo možné provést úpravu, podrobně popsán v základním popisu odpadu, viz příloha č. 13 bod 2 písm. h).

V příloze č. 8 jsou uvedeny jednotlivé způsoby úpravy. Příloha je velmi obecná a nestanovuje, v jakém případě má být provedena jaká vhodná úprava. Kritériem pro volbu úpravy by mělo být základní pravidlo, podle kterého musí být zvolen takový způsob úpravy, případně kombinace způsobů úpravy, který zajistí nejnižší možný dopad uložených odpadů na životní prostředí a lidské zdraví.

Způsob a postup ukládání odpadů na skládku musí být prováděn s ohledem na vlastnosti jednotlivých odpadů, tak aby nemohlo dojít jejich vzájemné reakci, při které budou vznikat škodlivé látky nebo jakékoliv narušení skládky a jejího zabezpečení.

Proto vyhlášky také výslovně vymezuje, pravidla pro přijímání odpadů s ohledem na jejich vzájemnou mísitelnost, a to v příloze č. 9.

Podmínky pro přijetí odpadů na jednotlivé skupiny skládek vycházejí z evropských předpisů a oproti současné právní úpravě se nemění. Limity pro jednotlivé výluhové třídy jsou vymezeny v příloze č. 10.

§ 14 (Odpady, které je zakázáno ukládat na skládku, a výjimky ze zákazu ukládání odpadů na skládku) a příloha č. 4

Odpady, které nemohou být ukládány na skládky, vycházejí z dosavadní přílohy č. 5 vyhlášky č. 294/2005 Sb. Ve výčtu nejsou odpady, u nichž omezení vyplývá nově přímo ze zákona. Ukládání odpadů perzistentních organických znečišťujících látek omezuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021.

V seznamu nebezpečných odpadů, které není možné ukládat na skládku, protože je možné je zpracovat ve spalovnách nebezpečných odpadů, jsou vymezeny odpady, které jsou podle údajů z Informačního systému odpadového hospodářství běžně spalovány ve stávajících spalovnách nebezpečných odpadů.

Vymezení biologicky rozložitelných odpadů, které nesmí být ukládány na skládku, odpovídá dosavadní právní úpravě. Nově by měl být kladen větší důraz na to, aby nekontaminované výstupy ze zpracování biologicky rozložitelných odpadů byly skutečně využívány s ohledem na hierarchii odpadového hospodářství a s ohledem na svůj význam, jaký mají při ochraně půdy, a nikoliv aby byly ukládány na skládku. Jedinými odpady s obsahem biologicky rozložitelné složky, které mohou být ukládány na skládku, jsou směsné komunální odpady.

§ 15 (Odpady, které je zakázáno na skládku od roku 2030, a výjimky ze zákazu ukládání odpadů na skládku) a příloha č. 4

Seznam odpadů, které je zakázáno ukládat od roku 2030 na skládku, byl připraven s ohledem na stávající údaje z Informačního systému odpadového hospodářství. Do seznamu byly zařazeny odpady, které jsou už v současné době v nějakém zařízení v České republice recyklovány. Tento seznam bude muset být v průběhu následující let aktualizován s ohledem na nové materiály a nové možnosti recyklace.

Druhý odstavec nastavuje požadavky na zaznamenání odůvodnění uložení odpadu na základě výjimky podle § 40 odst. 3, aby bylo možné uplatnění této výjimky kontrolovat. Tato výjimka se nicméně bude uplatňovat až po nástupu samotného zákazu v roce 2030.

§ 16 (Technické zabezpečení skládky, uzavírání a rekultivace skládky)

Je samozřejmé, že odpady, které není možné ukládat na skládku, není ani možné využívat jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky.

Na technické zabezpečení skládky není možné využívat žádný odpad, který není vymezen v seznamu vhodných odpadů. Pokud by nějaký odpad některého druhu vymezeného

v seznamu vhodných odpadů odpovídá vymezení odpadů v bodě A., nesmí být na skládku uložen ani jako materiál na technické zabezpečení skládky.

Zmocnění pro seznam odpadů vhodných k využití jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky existovalo již ve stávajícím zákoně, nicméně vyhláška nebyla doposud doplněna.

Do seznamu byly zařazeny výhradně odpady, které jsou k využívání na technické zabezpečení vhodné. Odpady vhodné k technickému zabezpečení mohou být rovněž využívány při tvorbě vyrovnávací vrstvy. Seznam z pochopitelných důvodů rozlišuje mezi ostatními a nebezpečnými odpady.

Dále jsou vymezeny odpady, které mohou být využity v rámci odplyňovací vrstvy. Tyto odpady byly zvoleny zejména s ohledem na jejich technické vlastnosti.

Nejužší seznam odpadů je vymezen pro těsnící, ochranou nebo svrchní rekultivační vrstvu. V případě těchto vrstev jsou vhodné pouze zeminy a hlušiny.

To, že je odpad vymezen v seznamu, neznamená, že může být vždy tímto způsobem použit. Pro použití musí rovněž splnit technické požadavky stanovené technickými normami, projektovou dokumentací skládky nebo povolením jejího provozu.

§ 17 (Označení motorových vozidel přepravujících odpad)

Označování vozidel přepravujících odpady se oproti dosavadní právní úpravě nemění. Smyslem je, aby při pohledu na vozidlo zepředu i zezadu bylo zřejmé, že se jedná o vozidlo přepravující odpad.

§ 18 až § 23 (Přeshraniční přeprava odpadů)

Oznámení podávané podle čl. 4 nařízení o přepravě odpadů musí obsahovat informace a dokumentaci stanovené tímto nařízením. Příloha II nařízení stanoví v části 1 a 2 povinné náležitosti, které musí oznámení obsahovat vždy. V části 3 přílohy II nařízení jsou stanoveny doplňující informace a dokumentace, které příslušné orgány členských států mohou požadovat. Seznam doplňujících informací a dokumentace je stanoven v bodech 1. až 12. části 3 přílohy II nařízení. Podle bodu 13. mohou příslušné orgány požadovat i jiné informace, které souvisí s posouzením oznámení v souladu s nařízením, a požadavky vnitrostátních právních předpisů.

Z důvodů právní jistoty a předvídatelnosti vyhláška specifikuje náležitosti podle části 3 přílohy II nařízení, které musí obsahovat oznámení podané ministerstvu. Výčet náležitostí je rozdělen podle jednotlivých druhů přeshraniční přepravy odpadu podléhající postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu.

Dále vyhláška v návaznosti na § 46 odst. 2 písm. c) zákona stanoví způsob označení vozidla, které přepravuje odpad.

§ 24 až 25 (Údaje o odpadu a základní popis odpadu) a příloha č. 12

Vyhláška oproti dosavadní právní úpravě sjednocuje požadavky na základní popis odpadu a údaje o odpadu předávané v jiných případech než při předání odpadu na skládku nebo k zasypávání. Základní údaje o předávající osobě a o odpadu podle bodu 1 písm. a) a b) přílohy jsou v obou případech stejné.

Písmeno c) bodu 1 přílohy je nejvariabilnější. U řady zařízení nebude nezbytné doplňovat žádné další údaje. Požadavky na obsah tohoto bodu vždy závisí na podmínkách, za kterých může dané zařízení odpady přebírat. Není možné, aby zařízení přijalo odpady, které přijímat nemůže, proto v případě nějakých omezujících podmínek musí být splnění těchto podmínek zřejmé již při předání odpadu a informace o splnění podmínek včetně případných protokolů o vzorkování a zkouškách odpadů musí být součástí předávaných údajů.

Požadavky na základní popis odpadu vycházejí ze současné právní úpravy. Výrazný rozdíl je v případě odůvodnění toho, proč s odpadem nelze nakládat jiným způsobem v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Dosavadní právní úprava vyžadovala pouze čestné prohlášení. V tomto případě bude nezbytné, aby předávající osoba skutečně vyargumentovala, že předání odpadů na skládku představuje nejlepší řešení s ohledem na hierarchii odpadového hospodářství. To může ale v podmínkách České republiky v některých případech znamenat i situaci, kdy pouze není dostupná kapacita pro vhodnější způsob nakládání. Důvodem nemůže být v žádném případě skutečnost, že je v rámci České republiky dostupný vhodnější způsob nakládání s odpadem nákladnější.

Vzhledem k tomu, že nově existují různá pravidla pro různá místa použití odpadu k zasypávání, musí být součástí základního popisu také údaj o tom, na jakém místě a jakým způsobem může být daný odpad k zasypávání použit.

Vyhláška v návaznosti na nový zákon o odpadech klade větší důraz na vymezení a sledování kritických ukazatelů. Jako kritické ukazatele musí být sledovány škodliviny, případně hodnoty ekotoxicity nebo další ukazatele. Tyto ukazatele musí být u odpadu pro daný způsob nakládání ověřeny, pokud u nich může docházet při opakovaných dodávkách ke změnám, a to zejména v případě, kdy je u takového ukazatele riziko, že může překročit limitní hodnotu. To může být zejména v případě, že se již při základním ověření limitní hodnotě blíží.

V případě, že jsou u odpadu a způsobu jejich vzniku nějaké nejasné vstupy nebo pokud dochází k proměnám technologického postupu, které mohou ovlivňovat takové vlastnosti odpadu, které jsou relevantní pro přijetí odpadu na skládku nebo k zasypávání, nejedná se o opakované dodávky odpadu a musí být vždy zpracován samostatný základní popis odpadu. Jedinou výjimku představuje případ, kdy ke změně vlastností dochází pouze u ukazatelů, které jsou pravidelně ověřovány jako kritické ukazatele.

Povinnosti předávat informace odpovídá povinnost přijímající osoby zaznamenat údaje. Při opakovaném předání je nutno zaznamenávat pouze údaje, které jsou relevantní pro správné vedení průběžné evidence.

§ 26 až § 29 (Vedení průběžné evidence, Ohlašování, Kontrola a zpracování hlášení) a příloha č. 13

Vyhláška nově stanovuje pravidla vedení průběžné evidence, zejména pokud jde specifikaci toho, kdy a jak často má být evidováno. Eviduje se každé předání nebo převzetí odpadů.

Pokud za období jednoho měsíce nedojde k žádné předávce nebo příjemce odpadů, eviduje se stav.

Tato pravidla se nastavují i tzv. roční hlášení. S ohledem na různorodost povinných subjektů a zařízení jsou kladeny na některé provozovatele speciální požadavky na roční hlášení. Jedná se o provozovatele čistírny odpadních vod a provozovatele zařízení na úpravu kalů, dále o skládky v jejich první a druhé fázi provozu. Povinnost hlášení o stavu rezervy se rovněž vztahuje jen na první a druhou fázi provozu skládky.

Rozšiřují se požadavky na údaje o obecním systému. Součástí je rovněž ohlášení údajů o komunitních kompostárnách provozovaných na území obce.

Úprava perzistentních organických látek vychází z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách.

Výraznou novinkou jsou povinnosti vedení podrobné evidence v zařízeních na úpravu a dotřídění. Tato změna je dána nezbytností kontroly skutečného nakládání s komunálními odpady pro účely plnění recyklačních cílů nastavených evropskými předpisy.

Nově obecní úřady s rozšířenou působností nejsou příjemcem hlášení. Zůstává jim ovšem zachována povinnost kontrolovat tato hlášení, pokud jde o jejich úplnost a správnost, v té souvislosti mohou ohlašovatele vyzývat k provedení doplnění nebo oprav v hlášení. Obecní úřady s rozšířenou působností dále vyhodnocují kontroly stanovené ministerstvem, v tomto ohledu zůstává právní úprava i praxe nezměněna. Veškeré tyto údaje pak zpracovávají a zasílají stanoveným způsobem ministerstvu. Jejich činnost ve vztahu k hlášením tak zůstává oproti dosavadní právní úpravě nezměněna.

§ 30 (Zasílání informací o vydaných rozhodnutích a rozsah zasílaných údajů)

Způsob provádění této agendy (poskytování informací) byl již dlouhodobě fakticky formalizován prostřednictvím nastavení a požadavků uvedených v elektronickém systému MŽP ISOH. Pro činnost správních orgánů se nic nemění.

§ 31 (Přidělování identifikačních čísel zařízení a identifikačních čísel obchodníka)

Způsob vytvoření a přidělení identifikačního čísla zařízení zůstává zachován. Identifikační čísla zařízení se přidělují ve stanoveném formátu, kdy úvodní dvě písmena se liší podle typu subjektu, dále je písmeno přiřazené danému kraji, a nakonec vlastní číslo.

Vzhledem k nově zavedenému institutu obchodníka je nezbytné pro možnost vedení evidence a ohlašování přidělit identifikační číslo obchodníka. Způsob vytvoření identifikačního čísla obchodníka je obdobný jako u identifikačního čísla zařízení. Pouze místo písmene S obsahuje toto číslo písmen O. Pořadová čísla jsou pro identifikační čísla zařízení a obchodníků samostatná. Do číslování obchodníků se počet zařízení nijak nepromítá a naopak.

Identifikační čísla zařízení přidělená podle předchozí právní úpravy zůstávají zachována.

Identifikační čísla zařízení jsou subjektům pevně a trvale přidělena. Změnou právního základu je myšlena změna zákonného ustanovení, na základě kterého je zařízení

provozováno – tedy pokud bylo zařízení provozováno na základě jednoho ustanovení zákona o odpadech a posléze dojde k tomu, že zařízení je nadále provozováno podle jiného ustanovení zákona o odpadech, nemá tato změna vliv na identifikační číslo zařízení.

§ 32 (Ohlašování Ministerstvem obrany nebo jím zřízenou organizací pro správu a provoz objektů důležitých pro obranu státu)

Již podle dosavadní právní úpravy bylo ohlašování odpadů, zařízení a přepravy nebezpečných odpadů prováděno odlišně. Důvodem je ochrana údajů o vojenských zařízeních.

§ 33 až § 37 (Komunální odpady)

Podrobnosti toho, jakým způsobem musí obec zajistit soustřeďování komunálního odpadu, jsou plně převzaty z dosavadní vyhlášky č. 321/2014 Sb. Obec může soustřeďovat odpady všemi vymezenými způsoby. Co se týče odděleného soustřeďování biologických odpadů, považuje se za dostatečné, pokud obec zajistí oddělené soustřeďování biologických odpadů rostlinného původu, nebo pokud zajišťuje komunitní kompostování ve smyslu zákona o odpadech. Místa pro oddělené soustřeďování musí být zajištěna po celý rok. Samozřejmě obec může zohlednit sezónní změny v množství tohoto druhu odpadu v množství přistavených nádob nebo prováděných svozů.

V případě odděleného soustřeďování papíru plastů skla a kovů nadále platí, že mohou být soustřeďovány společně. Zásadní ovšem je, že nesmí dojít k jakémukoliv snížení možnosti využívat tyto odpady v souladu s hierarchií odpadového hospodářství. Tato možnost je nově upravena přímo v zákoně.

Oproti dosavadní právní úpravě dochází ke změně v případě nebezpečných odpadů. Nadále je dostačující, pokud je místo pro soustřeďování nebezpečných odpadů zajištěno alespoň dvakrát ročně. Poprvé je však v právním předpisu zdůrazněné, že převzetí odpadů od občanů musí být prováděno za asistence obsluhy. Důvodem je, aby nedocházelo pro manipulaci s odpadem k ohrožení životního prostředí nebo lidského zdraví. Obsluha musí zajistit soustřeďování nebezpečných odpadů tak, aby obec neporušila jakoukoliv povinnost původce odpadu při soustřeďování odpadu. To zejména znamená, že by odpady měly být soustřeďovány tak, aby nemohlo docházet k jejich vzájemným reakcím nebo k jakémukoliv úniku.

Oproti dosavadní právní úpravě je zmírněna povinnost zpracovat ke každému nebezpečnému odpadu identifikační list a podrobně označovat jakýkoliv převzatý odpad s ohledem na jeho skutečné vlastnosti. Tato povinnost nebyla podle dosavadní právní úpravy obcemi dodržována, protože je to prakticky nemožné. Pro účely soustřeďování v rámci obecního systému je možné využívat označení a identifikační list nebezpečného odpadu zpracovaný obecně pro příslušný druh odpadu. Takto zpracované označení a identifikační list by měly vystihovat možnou variabilitu daného odpadu umožnit reagování na rizika vztahující se k takovému odpadu.

§ 38 (Oznámení o převzatých komunálních odpadech) a příloha č. 18

Pro oznámení provozovatele o druhu a množství převzatých komunálních odpadů od fyzických osob obci, na jejímž území odpad vznikl, byl nastaven jednoduchý formulář. Formulář musí provozovatel vyplnit a zaslat samostatně pro každou obec, z jejíhož území pochází komunální odpad, který převzal. V každém jednotlivém oznámení vyplňuje pouze údaje vztahující se k odpadu převzatému z území této obce. Je nezbytné zdůraznit, že tato povinnost se vztahuje výhradně k převzatým komunálním odpadům.

§ 39 (Označování nebezpečných odpadů a identifikační list nebezpečného odpadu) a přílohy č. 19 a 20

V požadavcích na označování nebezpečných odpadů nedochází ke změně. Příloha oproti dosavadní právní úpravě, která nebyla zcela jednoznačná, pouze upřesňuje, že označen musí být soustředovací prostředek.

Dosavadní právní úpravě rovněž odpovídají požadavky na identifikační list nebezpečného odpadu.

§ 40 (Ohlašování přepravy nebezpečných odpadů) a příloha č. 21

V agendě ohlašování přepravy nebezpečných odpadů nedochází oproti dosavadní právní úpravě ke změně. V systému ohlašování přepravy nebezpečných odpadů musí být před zahájením přepravy vyplněn ohlašovací list podle přílohy č. 21. Jeho jednoznačná podoba je dána nastavením elektronického systému. Systém umožňuje označit přepravu jako kyvadlovou. O takovou přepravu se jedná v případě, že se přeprava nebezpečných odpadů uskuteční vícekrát v jeden den jedním dopravním prostředkem z jednoho místa nakládky do jednoho místa vykládky. V takovém případě je možné ohlásit všechny tyto přepravy jedním ohlašovacím listem.

Jednou přepravou je myšlena přeprava, která míří do jednoho místa vykládky. V rámci této přepravy může být více míst nakládky. Pokud je v rámci jedné trasy dopravního prostředku více míst vykládky, musí být ohlášeno několik přeprav podle míst vykládky. Každé ohlášení musí odpovídat množství odpadů určených pro jedno místo vykládky.

V případě, že se přeprava nebezpečných odpadů uskuteční vícekrát v jeden den jedním dopravním prostředkem z jednoho místa nakládky do jednoho místa vykládky, jedná se o kyvadlovou přepravu.

Zákon ani vyhláška nestanoví žádné požadavky na doklad přiložený k zásilce. Tento doklad může být jak v listinné, tak elektronické podobě. Pokud je v dopravním prostředku nějaké zařízení, na kterém je možné zobrazit elektronickou podobu tohoto dokumentu, je elektronická podoba dokumentu dostačující. Dokument musí obsahovat informace podle ohlašovacího listu, nicméně forma není nijak upravena. U tohoto dokumentu je možné, že bude například vypsán pouze rukou. To umožňuje operativní zajištění splnění povinností při přepravě nebezpečných odpadů v různých podmínkách a v různých situacích.

Specifický režim nastavuje vyhláška v souladu se zákonem pro přepravu nebezpečných odpadů vznikajících v rámci činnosti Ministerstva obrany nebo jím zřízené organizace pro správu a provoz objektů. V tomto případě probíhá ohlašování pouze v listinné podobě a nezanáší se do systému. To se týká i mobilních zařízení, která obsluhují objekty Ministerstva

obraný nebo jím zřízené organizace pro správu a provoz objektů. Provozovatel tohoto zařízení nesmí ohlašovat takovouto přepravu elektronicky.

§ 41 (Vybrané kovové odpady) a příloha č. 22

Seznamy kovových odpadů ve vztahu k jednotlivým omezením při jejich výkupu zahrnují stejné odpady jako dosavadní právní úprava.

Nově jsou nastaveny jednoznačné požadavky na podobu evidence údajů o předávající fyzické osobě a evidence plateb za převzaté kovové odpady.

Vyhláška upravuje podrobnosti toho, jak má být nastaven kamerový systém. Požadavky na umístění kamer a toho co mají sledovat, jsou nastaveny tak, aby bylo možné zkontrolovat skutečný příjem odpadů do zařízení. Proto kamera musí zabírat vstup do zařízení, váhu a místo, kde jsou soustřeďovány odpady. Pokud je v zařízení více vstupů či více vah nebo je váha přesouvána, případně pokud je více míst pro soustřeďování odpadu, musí kamery zabírat všechny vstupy, všechna místa vážení a všechna místa soustřeďování odpadu.

Technické požadavky na kamerový systém a uchování kamerového záznamu jsou nastaveny tak, aby byl záznam pro účely kontroly použitelný.

§ 42 (Nakládání s vybouranými materiály při odstraňování stavby, provádění stavby nebo údržbě stavby) a příloha č. 23

Aby bylo možné provádět účinnou recyklaci stavebních a demoličních opadů, vyžaduje to třídění jednotlivých materiálů už při provádění demolice staveb. Je proto nutné změnit přístup k bourání staveb. Pokud osoba nebude provádět vhodným způsobem selektivní demolici, bude muset na místě ze zbourané směsi jednotlivé části, které musí být soustřeďovány, odděleně vytřídit.

Vyhláška stanovuje povinnost odděleného soustřeďování do dvou skupin. Jednak jde o vybourané stavební materiály, které je možné opětovně použít nebo které se mohou stát vedlejšími produkty nebo stavební a demoliční odpady, které je možné recyklovat. Dále jde o stavební a demoliční odpady, které obsahují nebezpečné složky. Zásadní je, aby při demolici nedošlo ke kontaminaci stavebních materiálů nebezpečnými složkami. To v řadě případů vyžaduje přednostní vyjmutí nebezpečných látek. Dodatečné vytřídění využitelných složek a nebezpečných látek není většinou technicky možné.

Pokud osoba provede demolici, při které dojde ke kontaminaci stavebních materiálů nebezpečnými látkami, nebude následně schopna splnit povinnost odděleného soustřeďování využitelných stavebních materiálů a odpadů obsahujících nebezpečné složky. Proto je také tento postup při nakládání se stavebními odpady obsahujícími nebezpečné látky samostatně výslovně zakotven v odstavci 2.

Postup nakládání s odpady obsahujícími azbest odpovídá dosavadní právní úpravě a odpovídá správnému postupu podle jiných právních předpisů.

§ 43 (Biologicky rozložitelné odpady a vstupní materiály) a přílohy č. 24

V úpravě podrobností nakládání s biologicky rozložitelnými odpady nedochází oproti stávající právní úpravě k zásadním změnám. Jednotlivé změny jsou spíše doplněním vyjasněním nebo upřesněním ne zcela jasného textu dosavadní vyhlášky č. 341/2008 Sb.

V seznamu biologicky rozložitelných odpadů v tabulce č. 1 přílohy č. 24 nejsou vymezeny všechny odpady, které mohou podléhat biologickému rozkladu. V seznamu jsou vymezeny pouze odpady, které je možné zpracovávat biologickými procesy ve vymezených zařízeních určených pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. V souladu s požadavky zákona o odpadech musí být vymezené odpady přednostně zpracovány právě v těchto zařízeních. Obecně mohou být v zařízení určeném pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady zpracovávány všechny odpady vymezené v tabulce 1. Kromě těchto odpadů mohou být v zařízení zpracovávány ještě zemina a písek a látky, které prokazatelně zlepšují proces zpracování biologicky rozložitelných odpadů. Žádné další odpady nebo látky nesmí být do zařízení určeného pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady přijímány.

S ohledem na menší požadavky na zabezpečení mohou být do malého zařízení nebo vermikompostárny přijímány pouze odpady, které představují menší riziko vlivu na životní prostředí nebo lidské zdraví. Tyto odpady jsou vymezeny v tabulce č. 2 přílohy č. 24.

Vyhláška požaduje, aby obsah rizikových látek v jakémkoliv vstupu do zařízení neohrozil kvalitu výstupu ze zařízení. To nutně nevyžaduje testování přijímaných odpadů nebo dalších materiálů. Nicméně provozovatel zařízení musí zvážit možná rizika všech přijímaných materiálů a je odpovědný za to, že do zařízení nebudou nevhodné materiály přijímány.

S ohledem na dosavadní nejasnosti jsou v tabulce č. 3 jednoznačně vymezeny odpady, které mohou být zpracovávány pouze se souhlasem krajské veterinární správy.

§ 44 (Zařízení určená k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady) a příloha č. 25

Vyhláška vymezuje jednotlivé typy zařízení určených pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Jednak vymezuje v současné době běžná zařízení, ale dále nově nastavuje také jednoznačné podmínky pro fungování vermikompostáren. Vermikompostování je proces, během kterého dochází k rozkladu na použitelnou hmotu s využitím žížal.

S ohledem na velmi rychlý rozvoj nových technologií připouští vyhláška provoz i dalších zařízení s novými technologiemi, tak aby nebyl jejich provoz znemožněn neaktuálními předpisy, jako tomu bylo doposud v případě vermikompostáren. V případě takovýchto zařízení bude výrazně záležet na spolupráci provozovatele a krajského úřadu, aby byly v těchto zařízeních nastaveny provozním řádem a povolením takové podmínky, které s ohledem na provozovanou technologii zajistí dostatečnou ochranu životního prostředí a lidského zdraví.

Pro provozní řád zařízení určeného pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady se použijí obecné požadavky na provozní řád zařízení a dále zvláštní požadavky vztahující se pouze na tato zařízení podle přílohy č. 25.

§ 45 (Technické požadavky na vybavení a provoz zařízení určeného k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)

Mezi požadavky na vybavení zařízení je v podstatě výhradně takové vybavení, bez kterého není možné správně dané zařízení provozovat (aby docházelo k správnému procesu) a zároveň nedocházelo k ohrožování životního prostředí a lidského zdraví. Pro malé zařízení je nastavena výjimka z povinnosti vodohospodářsky zabezpečené plochy. Pro takové malé zařízení jsou nastaveny zvláštní požadavky, které zamazují ohrožení podzemních a povrchových vod.

§ 47 (Technologické požadavky na zpracování biologicky rozložitelných odpadů při kompostování) a příloha č. 26

Dodržení správného technologického postupu kompostování je nezbytné k získání kvalitního výstupu ze zařízení i k zajištění odpovídající ochrany životního prostředí a lidského zdraví. Požadavky na technologický proces jsou nastaveny tak, aby v zařízení nedocházelo k anaerobním procesům. Tomu odpovídá i požadavek na založení vlhkých odpadů do zakládky do 3 dnů od jejich přijetí, a požadavky na provádění překopávání.

Základní doba kompostovacího procesu je nastavena na 60 dnů. Tato doba nemusí být dodržena v případě speciálně technicky upravených zařízení, jejichž vybavení umožňuje rychlejší průběh kompostovacího procesu. Tato specifická doba musí zohledněna v provozním řádu zařízení a tím i schválena krajským úřadem.

Aby mohl být kompostovací proces správně nastaven a řízen, je nezbytné pravidelně sledovat ukazatel vlhkosti a teploty zakládky. V průběhu kompostovacího procesu musí být po dobu stanovenou v příloze č. 24 dosaženo požadované teploty. Měření musí být provedeno způsobem nastaveným v odstavci 3. Požadavek na dosažení požadované teploty po stanovenou dobu zajišťuje optimální snížení množství patogenních organismů ve výstupním produktu. Pokud k není požadovaných hodnot dosaženo, musí být proces kompostování upraven případně prodloužen, tak aby byl tento požadavek splněn.

Expedice kompostu může být prováděna po poklesnutí teploty pod 40°.

§ 48 (Technologické požadavky na zpracování biologicky rozložitelných odpadů při vermikompostování) a příloha č. 27

Předchozí požadavky vyhlášky na kompostování fakticky znemožňovaly provádění vermikompostování odpadů. V některých případech se krajské úřady s textem vyhlášky vypořádaly a fungování vermikompostárny umožnily. Nová vyhláška výslovně nastavuje samostatné požadavky na provádění vermikompostování, které zajišťují správný průběh tohoto procesu.

V rámci kompostování dochází ke snížení množství patogenních organismů působením žížal nikoliv teplotou. Žížaly by teplotu, která se je vyvíjena v běžné kompostovací zakládce, nepřežily. Maximální teplota je proto omezena a provozovatel musí zajistit, aby k překročení této teploty nedošlo. Pro možnost kontroly kompostovacího procesu je nastaven požadavek na přítomnost dostatečného počtu žížal ve svrchní vrstvě zakládky.

§ 49 (Technologické požadavky na zpracování biologicky rozložitelných odpadů při anaerobní digesci)

S ohledem na snížení množství patogenních organismů jsou nastaveny požadavky teploty, které musí být během zpracování dosaženy. Tyto požadavky nemusí být splněny, pokud odpady prochází předúpravou nebo následnou úpravou, v rámci které bude odpad odpovídajícím způsobem zpracován.

S ohledem na dosažení dostatečné stability vystupujícího materiálu je nastavena doba pro zdržení vstupujícího odpadu v procesu anaerobní digesce. Tato doba může být zkrácena, pokud je zajištěno, že je digestát již dostatečně stabilní po kratší době. Splnění požadavku na stabilitu musí být prokazatelné. Za splněnou se tato povinnost považuje vždy, když digestát trvale splňuje hodnoty stability podle technické normy ČSN ISO 11734 Jakost vod - Hodnocení úplné anaerobní biologické rozložitelnosti organických látek kalem z anaerobní stabilizace - Metoda stanovení produkce bioplynu ze dne 1. října 1999.

§ 50 (Požadavky na ověření účinnosti technologie biologického zpracování biologicky rozložitelných odpadů z hlediska účinnosti hygienizace)

V případě zařízení, která zpracovávají rizikové odpady z hlediska obsahu patogenních organismů, je nastaven požadavek ověření technologie účinnosti hygienizace. Rizikové odpady jsou vymezeny v tabulkách č. 3 a 4 přílohy č. 24. Odpady jsou vymezeny ve dvou tabulkách, protože pro odpady vymezené v tabulce č. 3 je nastaven ještě přísnější režim a zařízení, která je zpracovávají, musí disponovat souhlasem veterinární správy.

Ověření účinnosti technologie je nezbytné provést před zahájením provozu zařízení a dále jsou vymezeny případy změn, při kterých musí dojít k opětvnému ověření. Jedná se o změny, které mohou mít vliv na množství patogenních organismů, jejich složení nebo přežití v přijímaných odpadech.

Ověření účinnosti technologie je možné dvěma způsoby - jednak pomocí vnesených organismů nebo metodou vstup-výstup. V odstavci 3 jsou pak nastaveny požadavky na výsledek procesu ověření účinnosti technologie.

§ 51 (Výstupy ze zařízení určeného k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)

Ze zařízení určeného pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady vystupují typicky následující produkty, bioplyna digestát, kompost, vermikompost, stabilizovaný biologicky rozložitelný odpad a biologicky nerozložitelný odpad. Všechny výstupy musí být zaříděny podle přílohy č. 28. Zařídění se provádí podle obsahu rizikových látek a prvků a dále kvalitativních kritérií vymezených v příloze č. 29. Všechny výstupy musí být zařazeny s ohledem na své skutečné vlastnosti. To je nezbytné zejména s ohledem na to, že pro některé výstupy právní vyhláška v návaznosti na zákon omezuje některé možnosti nakládání, zejména jejich ukládání na skládky, které je v případě kvalitních výstupů jednoznačně v rozporu s hierarchií nakládání s odpady.

Z kvalitativních vlastností jednotlivých typů výstupů vychází také jednoznačné vymezení způsobů, jakými mohou být používány. Vyhláška rovněž zdůrazňuje, že výstupy, které nesplňují požadavky na limitní obsahy jednotlivých ukazatelů, jsou nadále odpadem a musí být dále zpracovány v odpadovém zařízení.

§ 52 (Limitní hodnoty koncentrací rizikových látek a limitní hodnoty pro indikátorové organismy ve výstupech ze zařízení určeného k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady) a přílohy č. 27, 29 a 30

V příloze č. 29 jsou nastaveny jednotlivé limity maximálních hodnot rizikových látek a prvků. Limitní hodnoty pro indikátorové organismy jsou vymezeny v příloze č. 27 a odpovídají požadavkům na vedlejší produkty živočišného původu. Důvodem sjednocení bylo, aby vedlejší produkty živočišného původu, které jsou odpadem, nemusely plnit dvoje odlišné limity. Limity obsahu škodliviny a indikátorových organismů nemusí být sledovány v případě výstupů z malého zařízení, pokud jsou tyto výstupy využívány na veřejnou zeleň.

Kromě základních parametrů jsou nastaveny i požadavky na jakost jednotlivých výstupů. Aby bylo možné jednotlivé ukazatele sledovat, jsou nastaveny i specifické požadavky na vzorkování, které zohledňují vlastnosti výstupů ze zařízení určeného pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

§ 53 (Kritéria, při jejichž splnění přestávají být digestát, kompost a vermikompost odpadem) a příloha č. 31

Již v současné době jsou některé výstupy ze zařízení výrobkem, přestože vyhláška č. 341/2008 Sb. není formulována jako vyhláška, která stanoví podrobná kritéria, při jejichž splnění přestávají být biologicky rozložitelné odpady odpadem. Toto ustanovení proto nově vymezuje, které výstupy ze zařízení přestávají být na výstupu odpadem, a vymezuje požadavky, které musí být splněny. Jednotlivé požadavky na výstupy totiž odpovídají i zmocnění pro kritéria pro výrobky podle zmocnění v § 9 zákona o odpadech. Odstavec 3 a příloha č. 31 nastavují chybějící požadavek, kterým je vymezení náležitostí průvodní dokumentace.

Vyhláška zdůrazňuje, že odpadem přestává být i bioplyn, pokud splňuje požadavky nastavené jinými právními předpisy.

§ 54 až § 56 (Komunitní kompostování) a příloha č. 32

Podrobnosti provádění komunitního kompostování nebyly doposud vyhláškou upraveny, pouze metodickým pokynem. Navrhovaná právní úprava vychází právě z tohoto metodického pokynu.

Protože komunitní kompostárna je kompostárnou, kde probíhá zcela stejný proces jako v odpadových kompostárnách, pouze se ze zákona jedná o předcházení vzniku odpadu, jsou požadavky na proces kompostování a technické požadavky na komunitní kompostárny odvozeny od požadavků na kompostárny provozované jako zařízení určené pro nakládání

s odpady. S ohledem na svou kapacitu tak musí komunitní kompostárna splňovat požadavky vztahující se k běžné odpadové kompostárně nebo k malému zařízení.

Protože komunitní kompostárna není odpadovým zařízením, nevztahuje se na ni povinnost mít provozní deník odpadového zařízení. V příloze č. 32 jsou nastaveny požadavky na obsah provozního deníku komunitní kompostárny. Stejně tak se na komunitní kompostárnu nevztahuje povinnost odpadové evidence a ohlašování. Zákon proto pro komunitní kompostárny zavádí tyto požadavky samostatně.

Podrobnosti požadavků na podobu evidence o množství zpracovaných rostlinných zbytků jsou vymezeny v příloze č. 33. Zároveň se nastavuje povinnost vést tuto evidenci při každém převzetí rostlinných zbytků. Oproti odpadové evidenci, kde musí být proveden alespoň jednou měsíčně záznam i v případě, že nedošlo k převzetí či předání odpadu, jsou tedy požadavky na vedení evidence mírnější.

Provozovatel podává hlášení údajů o množství zpracovaných rostlinných podle přílohy č. 34.

Bylo zvoleno řešení, podle kterého je ohlášení provozu komunitní kompostárny součástí ročního hlášení obce, na jejímž území je komunitní kompostárna provozována.

Hlášení týkající se komunitních kompostáren kontroluje obecní úřad obce s rozšířenou působností, při této kontrole postupuje obdobně jako v případě odpadových hlášení a stejným způsobem zasílá i výstupy ze zpracovaných hlášení.

§ 57 až § 64 (Kaly) a přílohy č. 35, 36, 37 a 38

Podrobná pravidla pro používání kalů na zemědělské půdě byla kompletně nově zpracována před třemi lety, nová vyhláška tak plně přejímá dosavadní právní úpravu, pouze je přizpůsobuje jinak nastaveným zmocněním v zákoně o opadech.

Výjimkou jsou limitní hodnoty škodlivin v půdě. Vyhláška zde přejímala omezení použití kalů na půdě, u níž jsou překročeny preventivní hodnoty podle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu a vyhlášky č. 153/2016 Sb. Protože omezení použití kalů, ale také sedimentů vyplývá přímo z jiných předpisů, je taková úprava v této vyhlášce zbytečná, a proto byla vypuštěna.

Vyhláška nově nastavuje povinnost označování kalů. Již v současné době musí být kaly označeny během dočasného uložení a skladování. Nově musí být kaly v souladu s novou přílohou označeny vždy, tedy i během přepravy. Vyhláška nestanoví zvláštní požadavky na umístění označení. Označení musí být tedy umístěno jakýmkoliv způsobem, který umožní při bližší kontrole identifikaci kalu.

§ 65 až § 69 (Polychlorované bifenoly) a přílohy č. 39 až 42

V případě požadavků vztahujících se k polychlorovaným bifenylům je do značné míry převzata dosavadní právní úprava podle vyhlášky č. 384/2001 Sb. Text byl aktualizován, zpřehledněn a upraven tak, aby odpovídal současným požadavkům na právní předpisy.

Vyhláška nastavuje doporučené metody stanovování koncentrace polychlorovaných bifenylů. Pro osoby provádějící vzorkování nastavuje doplňující požadavky na jejich odbornou

způsobilost. Protože se nejedná o běžné odpady, musí být osoba způsobilá rovněž v oblasti elektrotechniky.

Požadavky na soustředování a postup dekontaminace jsou nastaveny zejména s ohledem na zabránění jakémukoliv úniku polychlorovaných bifenyliů. Dekontaminace může být za splnění požadavků vyhlášky prováděna na provozní pozici nebo v zařízení určeném pro nakládání s odpady. Jinou možnost vyhláška nepřipouští.

Vyhláška nastavuje požadavky na označování zařízení obsahujících polychlorované bifenyly a rovněž dekontaminovaných zařízení.

Obdobně jako v předchozí právní úpravě jsou nastaveny i požadavky na prokazování existence polychlorovaných bifenyliů a také požadavky na evidenci a ohlašování.

§ 70, § 71 (Odpadní rtuť)

Formulář pro ohlašování, osvědčení a výkaz jsou převzaty z dosavadní právní úpravy. Převzaty byly i požadavky na trvalé uložení odpadní rtuti.

§ 72 (Odpad z léčiv z domácností)

Léčiva z domácností fyzické osoby odevzdávají do lékáren. Provozovatel lékárny jej následně předává do zařízení pro nakládání s odpady a současně je povinen tyto údaje zaznamenat na předepsaný formulář a odevzdá jej příslušnému krajskému úřadu vždy za uplynulé kalendářní čtvrtletí. Krajský úřad pak tyto údaje předává prostřednictvím informačního systému ministerstvu.

§ 73 (Odpadní olej)

Vyhláška stanoví doplňující technické požadavky na zařízení přijímající odpadní olej, zejména pokud jde o nádrže a zařízení pro příjem a výdej odpadního oleje. Ustanovení dále jmenuje ukazatele, které musí být v zájmu kontroly kvality odpadních olejů sledovány. Je třeba zdůraznit, že se v tomto případě jedná o nebezpečné závadné látky, a kromě požadavků vyhlášky musí být splněny požadavky zákona o vodách a jeho prováděcích právních předpisů.

§ 74 (Technologické odpady)

S tímto pojmem zákon pracuje pro účely stanovení skládkovacího poplatku – je jedním z dílčích základů poplatku. Nejedná se o technologický materiál pro technické zabezpečení skládky.

§ 75 (Oznámení)

Výslovně se uvádí, že vyhláška je předmětem technické notifikace.

§ 76 (Přechodná ustanovení)

Požadavky na provozní řád i deník se v některých věcech odlišují od dosavadní právní úpravy, přechodné ustanovení proto vymezuje, že do doby, po kterou bude zařízení provozováno podle přechodných ustanovení nového zákona o odpadech, mohou rovněž jak provozní řád, tak provozní deník odpovídat dosavadní právní úpravě.

Požadavky na soustřeďování odpadů se v některých drobných ohledech odlišují od požadavků na shromažďování a skladování odpadů podle dosavadní právní úpravy. Aby byla adresátům normy dána možnost přizpůsobit se novým požadavkům, je nastaveno roční přechodné období, během kterého je dostačující, pokud jsou splněny požadavky podle předchozího právního předpisu.

V případě zaspávání, které bylo doposud označováno jako využívání odpadů na povrchu terénu, je umožněno využívání odpadů po dobu dvou let jak podle nové právní úpravy, tak podle právní úpravy dosavadní. Výjimku představuje omezení možnosti využívat tímto způsobem odpady, které nejsou inertní. Dosavadní právní úprava, která tuto možnost neomezovala, byla fakticky v rozporu s platnými požadavky směrnice o skládkách odpadů.

Z důvodu ponechání možnosti přizpůsobit se novým požadavkům je možné v roce 2021 předávat k energetickému využití nebo kuložení na skládku výmět z odděleně soustřeďovaných recyklovatelných odpadů ve stejném rozsahu jako v roce 2020. Výjimkou je samozřejmě omezení jejich výhřevnosti v případě ukládání na skládku, které vyplývá přímo ze zákona. Odstavec 5 pak stanoví, že údaje o tom, jaký podíl tvoří výmět z upravovaných odděleně soustřeďovaných komunálních odpadů nemusí být během roku 2021 předávány.

§ 77 (Přechodná ustanovení)

Aby mohly provozovatelé skládek využít již v souladu se platnými povoleními převzaté odpady na technické zabezpečení skládek, stanovuje se roční přechodné období, po které mohou být pro technické zabezpečení skládek k vytváření vyrovnávací vrstvy pod uzavírací těsnicí vrstvou skládky, k vytváření uzavírací těsnicí vrstvy skládky nebo k vytváření ochranné a svrchní rekultivační vrstvy skládky využívány odpady odlišně od omezení podle § 16 odst. 2 až 4, za dosavadních podmínek.

V požadavcích na základní popis odpadu a údaje předávané s odpadem se vyhláška od dosavadní právní úpravy liší. Je proto nastaveno přechodné období, po které je možné využívat stávající. Po uplynutí přechodného období musí předávající osoba předat základní popis nebo údaje zpracované podle vyhlášky i v případě, že půjde o opakovanou dodávku navazující na první dodávku, při které byl předán základní popis nebo údaje podle předchozí právní úpravy.

Protože není možné, aby se informační systémy jak na straně povinných osob, tak na straně státní správy přizpůsobily před nabytím účinnosti vyhlášky novým požadavkům, je nastaveno dvouleté přechodné období, během kterého může být průběžná evidence a ohlašování prováděno podle dosavadní právní úpravy. Jedinou výjimkou je termín ohlášení ročního hlášení, který vyplývá přímo ze zákona a oproti dosavadní právní úpravě je posunut na 30 března.

Přechodné ustanovení týkající se identifikačních čísel zařízení dává jistotu, že čísla nemusí být přidělována hned po nabytí účinnosti. Přidělení je navázáno na první vydání povolení s provozem zařízení podle nového zákona.

§ 78 (Přechodná ustanovení)

Aby bylo pro provozovatele zařízení, které přebírá kovové odpady, možné splnit nové požadavky je nastaveno tříměsíční přechodné období, po které nemusí být zařízení monitorováno kamerovým systémem v rozsahu stanoveném touto vyhláškou.

Aby bylo možné zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady dovybavit v souladu s touto vyhláškou, je nastaveno přechodné období, podle kterého musí být zařízení uvedeno do souladu s novými pravidly ve stejné době, kdy musí získat nové povolení podle nového zákona. Toto přechodné ustanovení se týká i technologicky postupů prováděných v zařízení.

Protože přechodná ustanovení dosavadní vyhlášky č. 437/2016 Sb. doposud nedoběhla, přebírá návrh vyhlášky rovněž tato přechodná ustanovení. Nová vyhláška tak stejně jako dosavadní považuje úpravy kalů, které produkují kaly kategorie II za ověřené a do konce roku 2022. Je třeba zdůraznit, že s ohledem na znění přechodného ustanovení, se nadále považují za ověřené technologie úpravy kalů, které před účinností vyhlášky č. 437/2016 Sb. produkovaly kaly kategorie I, a to bez časového omezení. Samozřejmě i u těchto technologií je nezbytné provést nové ověření v případě změny technologie, havárie, nebo změny vstupních materiálů. Dále je třeba počítat s tím, že během účinnosti vyhlášky č. 437/2046 Sb. byla provedena některá ověření účinnosti technologie úpravy, u těchto ověření se zdůrazňuje, že se považují za ověření provedená v souladu s touto vyhláškou.

Vyhláška rovněž přebírá přechodné období, pro možnost používání kalů kategorie I a II podle dosavadních právních předpisů.

Posledním přechodným ustanovením týkajícím se kalů je převzetí mírnějších požadavků přechodných ustanovení vyhlášky č. 437/2016 Sb. pro místa soustředování kalů, konkrétně požadavků na vzdálenost od obytné zástavby. Podle základního pravidla musí být místo soustředování vzdáleno od obytné zástavby 300 m. V případě míst, která byla již před účinností vyhlášky č. 437/2016 Sb. v souladu se stavebními předpisy určena pro kaly nebo statková hnojiva je požadavek nastaven na 100 m.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 neumožňuje od 1 ledna 2023 nadále provádět dočasného uložení rtuti. Požadavky na zařízení pro dočasné uložení rtuti jsou proto nastaveny pouze v přechodných ustanoveních.

§ 80 (účinnost)

Vyhláška by měla nabýt účinnosti v návaznosti na nový zákon o odpadech, neboť jde o prováděcí předpis k němu. S ohledem na řadu transpozičních ustanovení a množství oblastí, které upravuje, je nutné, aby nabyla účinnosti v nejbližším možném termínu od vyhlášení. Důvodem je zejména transpozice unijního práva.

Účinnost je posunuta v případě seznamu recyklovatelných odpadů, které bude od roku 2030 zakázáno ukládat na skládku. U těchto odpadů bude postupně narůstat poplatek. Posunutí účinnosti znamená, že tyto odpady nebudou roce 2021 vymezeny a nebude za ně muset být hrazen vyšší poplatek za uložení na skládku. Důvodem je, aby se osoby, na které zpřísnění dopadne, měly možnost připravit na nové podmínky.